

НАЦРТ ЗАКОНА О ЦАРИНСКОЈ СЛУЖБИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се послови царинске службе, унутрашње уређење и руковођење органом који обавља послове царинске службе, овлашћења, права, дужности и одговорности царинских службеника и намештеника.

Послови царинске службе обављају се на основу начела професионалности и интегритета, јавности рада, пружања услуга јавности, одговорности и доследности у примени закона и употреби законских овлашћења.

Члан 2.

Послове царинске службе обавља орган државне управе надлежан за стручне послове који се односе на: царињење робе, царински надзор и друге послове контроле путника и промета робе и услуга са иностранством, као и друге послове одређене законом (у даљем тексту: Управа царина).

Царински службеник је државни службеник који обавља послове царинске службе из делокруга Управе царина.

Намештеник је лице које обавља пратеће помоћно-техничке послове у Управи царина.

Члан 3.

Седиште Управе царина је у Београду.

Управа царина има свој знак и заставу.

Знак из става 2. овог члана је саставни део службене одеће и отискује се на службеној значки царинских службеника. Изглед знака и заставе и њихову употребу прописује министар надлежан за послове финансија (у даљем тексту министар).

Члан 4.

Дан царинске службе је 25. мај.

Члан 5.

На царинске службенике и намештенике примењују се прописи о државним службеницима и намештеницима, ако овим законом није другачије прописано.

На рад царинске службе не примењују се одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор.

II. ПОСЛОВИ ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ

Члан 6.

Послови царинске службе су:

- 1) спровођење мера царинског надзора и царинске контроле која обухвата претходне, превентивне и накнадне царинске контроле над царинском робом, одређене законом и другим прописима;
- 2) спровођење царинских поступања и царинских формалности;
- 3) вршење обрачуна и наплате увозних и других дажбина, акциза и пореза на додату вредност и накнада за робу која се увози, односно извози у складу са прописима;
- 4) вршење послова у вези са принудном наплатом;
- 5) издавање обавештења о примени царинских и других прописа из надлежности Управе царина и обавезујућих обавештења о сврставању и пореклу робе;
- 6) спровођење законом предвиђених поступака у циљу откривања царинских прекршаја, привредних преступа и кривичних дела и подношење пријава тужилаштву или другим надлежним државним органима;
- 7) подношење захтева за покретање прекршајних поступака и издавање прекршајног налога, улагање редовних и ванредних правних лекова, те учествовање у процесним радњама и радњама извршења судских одлука;
- 8) прикупљање, евидентирање и обрада података потребних за спровођење поступка на сузбијању кријумчарења, истражних поступака и за спровођење накнадне царинске контроле;
- 9) вођење управног поступка за поступке који су јој дати у надлежност Царинским законом;
- 10) вршење контроле уношења и изношења динарских и страних средстава плаћања у међународном путничком и пограничном промету са иностранством;
- 11) вршење контроле уношења, изношења и провоза робе за коју су прописане посебне мере ради сигурности, заштите здравља и живота људи, животиња и биљака, заштите животне средине, националног блага, историјских, уметничких или археолошких вредности, заштите интелектуалне или индустријске својине и друго;
- 12) вођење евиденција из свог делокруга;
- 13) обрада и статистичко праћење података о увозу и извозу;
- 14) иницијативе за покретање поступка за вођење преговора и закључивање међународних уговора из делокруга царинске службе и сарадња и размена података са страним царинским и другим службама и међународним организацијама;
- 15) сарадња и размена информација са надлежним државним органима, јавним или другим организацијама и страним администрацијама;
- 16) испитивање у име других царинских администрација (замолним путем), у складу са међународним уговорима;
- 17) хемијско-технолошка и друга испитивања узорака робе у царинској лабораторији, у сврху правилног сврставања робе по Царинској тарифи;
- 18) други послови у складу са законом и другим прописима.

Управа царина обавља послове из своје надлежности на целом царинском подручју Републике Србије.

Члан 7.

На предлог министра, изузетно, уколико је то економичније, Влада може одредити да спровођење мера царинског надзора и послова царинске контроле путничког промета са иностранством на аеродромима са мањим обимом ваздушног саобраћаја, у лукама наутичког туризма и другим граничним организационим јединицама са мањим обимом промета, обавља орган државне управе надлежан за контролу преласка државне границе.

Када спровођење мера царинског надзора и послова царинске контроле путничког промета са иностранством обављају службеници органа државне управе надлежног за контролу

преласка државне границе, царинска служба им пружа стручну помоћ и даје упутства за рад.

III. УНУТРАШЊЕ УРЕЂЕЊЕ И РУКОВОЂЕЊЕ

Члан 8.

Послове из надлежности Управе царина обављају Централа Управе царина и царинарнице.

Централа обавља послове у седишту Управе царина преко унутрашњих организационих јединица.

Царинарнице се оснивају у већим привредним и саобраћајним центрима када то захтевају обим, структура и токови роба у путничком и робном промету са иностранством или други интереси привреде.

За обављање свих или неких послова из надлежности царинарница оснивају се као организационе јединице царинарнице одсеци, реферати, царинске испоставе, царински реферати и царински пунктови, и могу бити у седишту или изван седишта царинарнице.

Влада може прописати другачије услове за организовање унутрашњих јединица Управе царина од услова и начела за унутрашње уређење органа државне управе.

Одлуку о оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и царинских реферата, доноси Влада на предлог министра.

Члан 9.

Управом царина руководи директор.

Директор Управе царина обезбеђује координацију рада и јединствену примену овог закона и прописа из делокруга Управе царина на целом царинском подручју.

Члан 10.

Директор Управе царина има више помоћника директора који руководе једном од области рада органа и помоћника директора-координатора који координише рад више повезаних области, помаже директору у раду и замењује га док је одсутан.

Члан 11.

Радам царинарнице руководи управник који је одговоран директору за законито и благовремено обављање послова из делокруга рада царинарнице.

IV. ОВЛАШЋЕЊА ДИРЕКТОРА И ЦАРИНСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Овлашћења директора

Члан 12.

Директор може, у писаној форми, да пренесе овлашћење за вршење одређених послова, осим послова руковођења, царинском службенику.

Директор може да формира радну групу, комисију или тим царинских службеника ради извршења одређених задатака из надлежности више унутрашњих јединица или утврђивања предлога, директива и других аката, а у циљу једнообразног и ефикаснијег поступања царинске службе.

Члан 13.

Директор може, када сматра да је то потребно, да захтева од царинских службеника и намештеника да прођу кроз стручну здравствену проверу ради утврђивања физичке и менталне способности за обављање послова радног места на које је распоређен.

Члан 14.

У зависности од потребе посла директор одређује радно време, укључујући и рад у време празника и прековремени рад.

Директор може да одреди посебно радно време за поједине унутрашње јединице у зависности од потреба службе и обављања посебних послова, као и када царински службеник треба да буде на располагању ради обављања посебних послова.

Члан 15.

Директор може да даје обавештења за јавност, у вези са пословима из надлежности Управе царина.

Члан 16.

Директор одлучује о увођењу, коришћењу и употреби видео надзора у Управи царина.

Члан 17.

Министар на предлог директора прописује врсту и тип царинских обележја и начин њихове употребе.

Члан 18.

Директор може, ради заштите прихода и спровођења забране или ограничења која су на снази, на основу закона и других прописа у вези са увозом или извозом робе, да одреди места за подношење декларације и преглед робе, која се увози или извози.

Члан 19.

Директор може да изда појединачни акт којим уређује под којим условима и на који начин се роба, која се увози или извози може кретати местима одређеним за њено пријављивање, преглед и смештај.

Члан 20.

Директор може појединачним актом да утврди услове или ограничења у погледу:

- 1) кретања увезене робе од места увоза до места које је одредио као место царињења;
- 2) кретања робе између:

- складишта или слободне зоне и места које је одредио као место царињења;
- одобреног места и складишта из алинеје 1. ове тачке или слободне зоне;
- складишта или слободне зоне и другог складишта.

Директор може, у складу са одредбама става 1. овог члана, да:

- 1) захтева да се роба, у одређеном периоду, креће одређеним путем;
- 2) захтева да се превоз робе возилом или контејнером обави на одређени начин и под одређеним условима, уз одговарајуће мере обезбеђења;
- 3) забрани истовар или утовар у возило или контејнер, осим у изузетним случајевима и уз одговарајуће обезбеђење робе.

Члан 21.

Министар може, ради спровођења мера царинског надзора и царинске контроле, да пропише услове:

- 1) у погледу стандарда возила, пловила или авиона за превоз одређене робе;
- 2) у погледу начина утовара, истовара, кретања и пуштања робе приликом њеног увоза.

Члан 22.

Директор може да наложи лицу које је, у складу са одредбама овог закона, дужно да обезбеди просторије за царинске службенике или места која се користе за преглед робе, да:

- 1) обезбеди и одржава неопходне услове, инвентар и средства који су потребни да царински службеник изврши преглед или претрес или да обавља своје дужности у просторијама тог лица, у просторијама под царинским надзором или на месту које одреди директор, као и да чува тај инвентар и средства;
- 2) дозволи овлашћеном царинском службенику да користи инвентар и средства из тачке 1. овог става и пружи му сву неопходну помоћ у обављању његових дужности.

Овлашћења царинских службеника

Члан 23.

У обављању послова царинске службе царински службеник има, у оквиру радног места на које је распоређен, овлашћења прописана овим законом и другим прописима који регулишу овлашћења запослених у државним органима.

Члан 24.

Царински службеник обавља послове царинске службе у службеној или цивилној одећи, у случајевима и под условима које утврђује директор Управе царина. Службена одећа је царинска униформа и радно одело, с прописаним знаком Управе царина.

Царински службеник доказује овлашћење за обављање царинских послова службеном легитимацијом и службеном значком са идентификационим бројем.

Члан 25.

Поступак издавања службене легитимације и значке, начин употребе и трајање службене одеће, као и радна места на којима су царински службеници дужни да носе службену одећу и врсту службене одеће, на предлог директора прописује министар.

Царински службеник је дужан да се, на захтев учесника у царинском поступку легитимише службеном легитимацијом и значком, а када послове обавља у цивилној одећи мора се легитимисати службеном легитимацијом пре предузимања било које службене радње.

Члан 26.

Превозна средства која се користе у службене сврхе могу се обележити знаком царинске службе и натписом „Царина” у складу са одлуком директора.

Члан 27.

При обављању службених радњи царински службеник дужан је да поступа на начин који не вређа углед, част и достојанство лица на које се радња односи, примерено околностима случаја, водећи рачуна о заштити Уставом и законом загарантованих људских права и основних слобода.

При обављању службених радњи према правним лицима, другим правним субјектима и одговорним лицима, царински службеник је дужан да поступа на начин прописан у ставу 1. овог члана, водећи рачуна да у обављању службених радњи у што мањој мери омета редован посао наведених субјеката.

Члан 28.

Царински службеник који обавља послове сузбијања кријумчарења, обавештајне послове и послове унутрашње контроле има право и обавезу да носи оружје и муницију под условима и на начин који пропише министар.

За утврђивање оспособљености и психофизичке способности царинских службеника за ношење, као и за саму употребу оружја, примењују се прописи који важе за овлашћена службена лица министарства надлежног за унутрашње послове.

Члан 29.

Царински службеник, при обављању службених радњи, може да употребљава:

- 1) посебну техничку опрему;
- 2) службена возила и пловила са употребом светлосних и звучних сигнала у складу са прописима о безбедности саобраћаја на путевима и пловидби на унутрашњим водама;
- 3) посебно обучене службене псе.

Члан 30.

Царински службеник при обављању царинске контроле може да употреби средства принуде, сходно прописима који важе за овлашћена службена лица министарства надлежног за унутрашње послове.

Члан 31.

Царински службеник обавља послове царинске контроле према одредбама овог и других закона, поштујући приликом њиховог спровођења прописе о безбедности друмског, ваздушног, железничког и речног саобраћаја.

Члан 32.

Царински службеник може да, од учесника у промету робе са иностранством, захтева давање усмених или писаних обавештења у вези са царинским статусом робе, као и да примењује друге радње у вези са царинским статусом робе, укључујући преглед робе и узимање узорака ради лабораторијских испитивања.

Члан 33.

Царински службеник може, осим ако није друкчије одређено овим законом или међународним уговором, у свако доба, да изврши пресретање, уђе у превозно средство, изврши преглед и претрес ма ког његовог дела, док то средство:

- 1) улази или излази из царинског подручја;
- 2) налази се унутар одобреног простора;
- 3) налази се у границама простора који служи за упловљавање или испловљавање из пристаништа или копна уз пристаниште које се користи за активности које се изводе у пристаништу;
- 4) долази на аеродром или га напушта;
- 5) долази или напушта одобрено пристаниште, царинско складиште или слободну зону.

Члан 34.

Царински службеник има слободан приступ сваком делу возила, пловила или ваздухоплова, на месту одређеном за царинску контролу и може да:

- 1) нареди да се роба означи пре него што се истовари;
- 2) закључа, пломбира, означи или на други начин обезбеди робу која се транспортује, као и место или контејнер у коме се роба превози, и
- 3) нареди да се отвори место или контејнер који је закључан.

Члан 35.

Царински службеник може да задржи превозно средство док не буду плаћени трошкови настали у поступку царинског надзора и царинске контроле или трошкови претовара робе у царинско складиште који је извршен по његовом налогу.

Члан 36.

Царински службеник може да захтева да капетан ваздухоплова омогући, у свако доба и на сваком месту, улазак у ваздухоплов и преглед:

- 1) ваздухоплова и робе коју превози, и
- 2) докумената која се односе на ваздухоплов, робу или лица која превози.

Царински службеник може да захтева од службеника аеродрома, у свако доба, да дозволи царинском службенику да уђе и изврши преглед аеродрома, зграда и робе у њима, да направи копије и узме изводе из докумената и евиденције коју службеник аеродрома води у складу са прописима.

Члан 37.

Царински службеник може да прегледа робу која се превози или ће се превозити пловилом:

- 1) у свако доба док је роба на пловилу, или
- 2) било где на царинском подручју где је роба смештена ради транспорта пловилом или на којем је истоварена са пловила.

Ради прегледа робе у складу са одредбом става 1. овог члана, царински службеник може да захтева да се отвори контејнер или да се роба распакује, а трошкове отварања, распакивања или поновног паковања сноси власник робе.

Царински службеник може да:

- 1) уђе на пловило и изврши преглед пловила током пловидбе,
- 2) затражи да му се изда или донесе на увид сваки документ који треба да се налази на пловилу. Царински службеник може да направи копије и узме изводе из тих докумената.

Члан 38.

Царински службеник може од сваког лица да захтева да покаже робу:

- 1) коју је набавило ван царинског подручја,
- 2) која подлеже царинењу или опорезивању, а коју је лице набавило на царинском подручју без плаћања увозних и других дажбина.

Члан 39.

Лице које улази на царинско подручје или га напушта, дужно је да одговори на питања царинског службеника која се односе на његово путовање, пртљаг, предмете у пртљагу или друге предмете које носи са собом, а ако царински службеник затражи, дужно је да пртљаг и предмете да на преглед.

Члан 40.

Царински службеник може да заустави и претресе превозно средство на било ком месту на царинском подручју Републике Србије, ако из оправданих разлога, посумња да превозно средство превози робу:

- 1) за коју се плаћају увозне и друге дажбине, а које нису плаћене или обезбеђене,
- 2) која је бесправно премештена,
- 3) чији је увоз, извоз или транзит забрањен, ограничен или уређен посебним прописима.

Лице које превози или носи робу из става 1. овог члана, дужно је да одговори на питања царинског службеника која се односе на превозно средство и робу која се у њему налази или коју оно носи са собом, а ако царински службеник затражи, дужно је да покаже робу и документа ради прегледа.

Царински службеник може да испита свако лице за које претпоставља да поседује сазнања о околностима из става 1. овог члана.

Царински службеник може, у складу са прописима, да привремено задржи превозно средство и робу из става 1. овог члана.

Став 1. овог члана примењује се и на робу која се преноси другим средством или путем скривене цеви.

Царински службеник може да користи сва примерена средства ради проналажења скривене цеви и путева те цеви.

Члан 41.

При вршењу послова царинске службе, царински службеник ради утврђивања идентитета лица може тражити на увид путну исправу, личну карту или другу исправу на основу које се може утврдити идентитет тог лица.

При вршењу послова царинске контроле, царински службеник може привремено задржати присутно лице, уколико, из оправданих разлога, посумња да је дошло до извршења или покушаја извршења кривичног дела, прекршаја или када то налаже заштита јавног интереса и безбедности. О наведеном без одлагања обавештава најближу организациону јединицу министарства надлежног за унутрашње послове. Привремено задржавање лица може трајати најдуже до доласка овлашћених службеника организационе јединице министарства надлежног за унутрашње послове.

Царински службеник, уколико из оправданих разлога, посумња да је лице прећутало или дало нетачне податке на његова питања, чиме је извршена или би могла бити извршена повреда одредаба Царинског закона или другог прописа, или ако постоји доказ о томе, или ако је лице сакрило робу чији је увоз или извоз забрањен, ограничен или уређен посебним прописима, може да претресе:

- 1) лице које улази у царинско подручје,
- 2) лице које напушта царинско подручје или
- 3) лице које је имало приступ подручју које је под посебном царинском контролом и које је означено као подручје под посебном царинском контролом, које користи лице које одлази из тог подручја, али не и из царинског подручја.

Царински службеник дужан је да одмах обавести непосредног руководиоца о потреби претреса лица из става 3. овог члана.

Ако непосредни руководиоца из става 4. овог члана утврди да нема основа за претрес, пустиће то лице, а ако има основа за претрес, наложиће да се претрес обави.

Изузетно, уколико непосредни руководиоца није доступан царинском службенику, претрес лица се може извршити и без његовог налога, с тим што ће разлог претреса лица без налога непосредног руководиоца царински службеник унети у записник о личном претресу.

Претрес лица из става 3. овог члана врши царински службеник истог пола, а ако га у месту где се претрес врши нема, царински службеник може да одреди погодно лице истог пола да изврши претрес.

Претрес малолетних лица врши лице које је за то обучено, у присуству лица које је за малолетно лице одговорно или уколико то лице није присутно, у присуству социјалног радника.

Претрес који подразумева физички преглед телесних отвора извршиће лекар или други медицински радник јавне здравствене установе.

Одредбе овога члана примењују се и на возаче превозних средстава и на друга лица према којима се спроводи царински надзор.

Члан 42.

Ако се при прегледу или претресу робе, превозног средства или лица, пронађе оружје, друге опасне ствари, опојне дроге или друге ствари које се неовлашћено преносе у или из царинског подручја Републике Србије, лица код којих су предметне ствари пронађене, као

и возачи превозних средстава, привремено ће се задржати у смислу члана 41. став 2. овог закона.

Приликом привременог задржавања робе из става 1. овог члана, сходно се примењују одредбе закона који регулише кривични поступак, које се односе на привремено одузимање предмета.

Ако се код лица из става 1. овог члана пронађу домаћа или страна средства плаћања у износима већим од дозвољених, поступиће се у складу са девизним и другим прописима.

Ако се при прегледу или претресу робе, превозног средства или лица пронађе скривена или непријављена роба иста ће се привремено задржати до окончања прописаног поступка.

Члан 43.

Царински службеник може, у оквиру царинског подручја, од лица које превози страну или домаћу робу, да захтева да докаже да је роба набављена у царинском подручју или да је увезена у складу са законом и другим прописима, као и да то лице са робом поступа у складу са одредбама овог и других закона за чију примену је надлежна Управа царина. Ако се такви докази не обезбеде, покренуће се поступак у складу са законом.

Члан 44.

Царински службеник може да захтева од лица које улази или излази из слободне зоне одговор на питања у вези са робом. То лице је дужно да стави робу на увид ради прегледа, ако то царински службеник захтева.

Царински службеник може, приликом уласка или изласка возила из слободне зоне, да уђе у возило и претражи сваки његов део.

Царински службеник може, у свако доба, да уђе и изврши преглед слободне зоне и свих зграда и робе у слободној зони.

Члан 45.

Царински службеник може привремено да задржи робу која је увезена или намењена извозу, док се не утврди да се са робом поступало у складу са Царинским законом и другим законима којима се ограничава, забрањује или посебно уређује увоз или извоз робе.

Члан 46.

Царински службеник може, у изузетним случајевима, привремено задржану робу или превозно средство под надзором, да остави под надзором на чување лицу које сматра погодним за то.

Ако царински службеник остави робу или превозно средство под надзором лицу које сматра погодним, обавештава о томе лице коме је привремено задржало робу. Роба, односно превозно средство сматра се привремено задржаним од дана када је дато обавештење о привременом задржавању.

Лице коме је дата на чување роба или превозно средство става 1. овог члана, дужно је да ту робу, односно превозно средство држи на безбедном месту, без трошкова по државу, за време док се не донесе коначна одлука у вези те робе, односно превозног средства.

Царинском службенику роба мора бити доступна на његов захтев и робом се не може располагати нити се она може однети из царинског подручја за све време док је под надзором у складу са ставом 1. овог члана, осим ако се не одлучи другачије.

Царински службеник може у свако доба да врши надзор над робом или превозним средством остављеним на чување лицу из става 1. овог члана, а после коначног одузимања робе или превозног средства, дужан је да ту робу, односно превозно средство, преузме.

Члан 47.

Извештај у писаној форми о чињеничном стању утврђеном приликом претреса лица, превозних средстава и пословних просторија, као и привремено задржани предмети и документација у било којој форми или они предмети који су прибављени у складу са законом и другим прописима које примењује царинска служба, могу се користити као доказ у прекршајном, односно кривичном поступку.

Члан 48.

Царински службеник који руководи организационом јединицом у чијој надлежности су послови везани за прекршајни поступак поред овлашћења из става 1. овог члана, има и овлашћења да:

- 1) подноси захтев за покретање прекршајног поступка месно и стварно надлежном прекршајном суду;
- 2) одустане од поднетог захтева за покретање прекршајног поступка;
- 3) изјављује редовне и ванредне правне лекове на пресуде суда;
- 4) изјављује да одустаје од подношења редовног правног лека.

Царински службеник који води послове везане за прекршајни поступак овлашћен је да:

- 1) заступа поднети захтев у својству овлашћеног подносиоца, да исти прецизира или измени на претресу када за то постоје разлози, у складу са Царинским законом и Законом о прекршајима;
- 2) се стара о извршењу заштитне мере изречене пресудом.

Прекршајни налог издаје овлашћени царински службеник у складу са Царинским законом и Законом о прекршајима.

Накнадна контрола

Члан 49.

Царински службеник може да захтева од лица, које је по закону и другим прописима, дужно да да податке или да испуни одређену обавезу, да у одређеном року и на одређеном месту преда књиговодствену исправу, уговор, евиденцију из банке, коју сматра потребном за спровођене накнадне царинске контроле.

Царински службеник може да захтева испуњење обавезе из става 1. овог члана, од подносиоца декларације, произвођача или другог лица које располаже или би могло располагати траженим исправама или подацима.

Царински службеник има право, ако се пословне књиге и прописане евиденције воде електронским путем, да прегледа базу података рачунарског система, као и да захтева израду, односно предају сваког документа или декларације која потврђује неки податак

вођен на електронском медију, а који је неопходан за спровођење накнадне царинске контроле.

Царински службеник може да узме копије и направи изводе из документа који је прибављен у складу са одредбама овог члана.

Царински службеник, при спровођењу накнадне царинске контроле, а сходно одредбама закона који уређује кривични поступак и које се односе на привремено одузимање предмета, може привремено да задржи или да забрани располагање исправама из става 3. овог члана, као и предметима и узорцима предмета у вези са којима се спроводи накнадна царинска контрола спроведеног царинског поступка, у року који не може бити дужи од 15 дана од дана њиховог привременог задржавања, односно забране располагања, ако је то потребно ради осигурања доказа, утврђивања неисправности или ако је лице те исправе, носаче података, предмете и узорке користило за повреде царинских и других прописа, односно ако је до њих дошло повредом царинских и других прописа.

Члан 50.

Лица од којих се захтева достава података дужна су да царинском службенику који спроводи накнадну царинску контролу дозволе приступ земљишту и просторима у којима се обавља делатност, утовар, истовар или складиштење стране или домаће робе.

Царински службеник има право да приликом спровођења накнадне царинске контроле уђе и у било који објекат и простор на аеродрому, железничкој станици, речној луци, да ступи на земљиште на коме се налази или би се могла налазити страна или домаћа роба, као и на земљиште преко којег је изведена или је могла бити изведена нека инсталација која омогућава преношење стране или домаће робе, као и на обалу, односно друго земљиште где би могло бити место за пристајање пловила или ваздухоплова.

Царински службеник може да уђе у пословне просторије у току редовног радног времена корисника тих просторија ако, из оправданих разлога, посумња да се те просторије користе у вези са набавком, увозом или извозом робе, да се та роба налази у тим просторијама, као и да изврши преглед тих просторија и робе, укључујући и просторије које су означене као седиште привредног субјекта или просторије које се користе као складиште робе.

Уколико постоји потреба да се радње из става 3. овог члана врше ван радног времена и без присуства корисника просторија, царински службеник је дужан да обавести и затражи помоћ надлежне организационе јединице министарства надлежног за унутрашње послове.

Члан 51.

Царински службеник контролише усклађеност пословања физичких и правних лица са царинским и другим прописима за чију примену је надлежна Управа царина, и то прегледом робе или њеним узорковањем ради лабораторијских испитивања уколико је роба доступна, као и провером постојања, веродостојности и тачности пословних књига, евиденција и других исправа, утврђујући врсте и количине непријављене робе, исправност обрачуна и плаћања царине, пореза, акциза и других дажбина.

Царински службеник, при спровођењу накнадне царинске контроле, ради спречавања и откривања неправилности у примени царинских и других прописа за чију промену је надлежна Управа царина, овлашћен је да прегледа и претреса пословни, производни, складишни и други простор који се користи за обављање делатности, као и друге објекте и земљишта.

Изузетно, накнадна царинска контрола може се отпочети без обавештавања физичког и правног лица у случају када постоје разлози за неодложно поступање или оправдана бојазан да би обавештење утицало на даљу недоступност субјекта контроле, када би се умањило остварење циља спровођења накнадне царинске контроле или када то налаже заштита јавног интереса и безбедности, односно када постоји потреба отклањања предстојеће опасности.

Код прегледа и претреса пословног простора, објеката и земљишта царински службеник има право да прегледа робу, пословне књиге, евиденцију и друге исправе у вези са страном или домаћом робом и да користи техничке уређаје у сврху прегледа и претреса, односно растављања опреме, машина, уређаја и робе која се налази у простору, у објекту или на земљишту као и да утврђује наменску употребу стране или домаће робе.

Физичка и правна лица код којих се врше спровођење накнадне царинске контроле дужна су да царинском службенику омогуће услове за несметан рад и да му дају на увид све пословне књиге и друге исправе, односно да му омогуће увид у базе података електронских евиденција.

Под пословним простором у смислу овог члана подразумева се и стамбени простор уколико је регистрован као седиште правног лица, односно другог правног субјекта, или ако се користи као пословни простор. У том случају, преглед и претрес предметног простора може се извршити и без одлуке суда, само у случају отклањања непосредне и озбиљне опасности за људе и имовину, на начин предвиђен законом.

Лицу из става 1. овог члана мора се пружити могућност да присуствују прегледу просторија, објеката, земљишта односно стамбеног простора. Ако ова лица не користе могућност да присуствују прегледу земљишта, просторија, односно стана, а царински службеник оцени да се на тај начин онемогућава или одлаже спровођење царинске контроле, обавиће контролу и без њиховог присуства, уз присуство два пунолетна сведока, и ту чињеницу унети у записник.

Царински службеник саставља записник о утврђеном чињеничном стању и доставља га лицу код којег је спроведена накнадна царинска контрола у року од пет дана од дана завршетка контроле. Лице код којег је спроведена накнадна царинска контрола има право да поднесе примедбе на записник у року од пет дана од дана пријема. Ако су у примедбама изнети нови докази и чињенице, због којих би требало променити чињенично стање утврђено у записнику или изменити раније правне оцене, царински службеник ће о таквим доказима и чињеницама или о новим правним оценама саставити допунски записник и доставити га лицу коме је достављен записник, а на који се не могу износити нове примедбе.

Ако се након спроведене накнадне царинске контроле утврди да прописи који се односе на одређени царински поступак нису правилно примењени, на основу записника о утврђеном чињеничном стању, односно допунског записника, доноси се решење у царинско-управном поступку без одлагања, а најкасније у року од 60 дана од дана достављања записника, односно допунског записника, на решавање у царинско-управном поступку.

Начин вршења накнадне контроле, на предлог директора Управе царина, ближе прописује министар.

Унутрашња контрола

Члан 52.

У вршењу унутрашње контроле рада царинске службе, царински службеници који обављају послове унутрашње контроле овлашћени су да предузимају радње, утврђују чињенично стање и прикупљају доказе у циљу вођења дисциплинског поступка за повреде службене дужности, и подносе кривичне пријаве за кривична дела извршена на раду или у вези са радом у Управи царина.

Начин вршења унутрашње контроле, на предлог директора Управе царина, ближе прописује министар.

Члан 53.

Царински службеници који обављају послове унутрашње контроле поред свих овлашћења царинских службеника прописаних овим законом имају и овлашћења да:

- 1) остваре увид у списе, документацију и збирке података које у складу са својим надлежностима прибавља, сачињава или издаје Управа царина;
- 2) издају налог да царински службеник или намештеник не напушта радно место или да задрже царинског службеника или намештеника на радном месту најдуже до 6 сати након завршетка радног времена, када за то постоје оправдани разлози контроле;
- 3) у циљу прикупљања доказа од утицаја на покретање дисциплинског поступка узму изјаве од царинских службеника и намештеника, као и од оштећених лица и сведока;
- 4) од свих организационих јединица у саставу Управе царина, као и царинских службеника и намештеника захтевају достављање других података и информација из њихове надлежности који су потребни за вршење послова унутрашње контроле;
- 5) остваре увид и изврше претрес службених просторија, инвентара и возила које царински службеници и намештеници користе, као и да изврше лични претрес царинских службеника и намештеника за које постоје основи сумње да су повредили дужности из радног односа, као и да привремено задрже предмете за које постоји основи сумње да се користе у циљу извршења повреде прописа или да су настали као последица извршене повреде прописа;
- 6) припреме захтев за достављање информација, обавештења и уверења од других државних органа и организација, институција и привредних субјеката, који се тичу вршења послова из надлежности унутрашње контроле Управе царина.

У поступку прибављања тражених података из става 1. тачке 6. овог члана, Управа царина не плаћа таксе, накнаде и друге трошкове.

V. ПРИКУПЉАЊЕ, ЕВИДЕНТИРАЊЕ, ОБРАДА И ЗАШТИТА ПОДАТАКА КОЈИ СУ У ВЕЗИ СА ПОСЛОВИМА ЦАРИНСКЕ СЛУЖБЕ

Члан 54.

Управа царина прикупља податке о личности и друге податке за обављање послова из своје надлежности, непосредно од лица на које се ти подаци односе, као и од лица која поседују тражене податке или из већ постојећих евиденција.

Ако царински службеник, за обављање послова из делокруга рада, прикупља податке о личности или друге податке из већ постојећих евиденција, органи, организације и други субјекти који те податке воде по службеној дужности, на захтев царинског службеника (Управе царина), пружиће те податке.

У циљу идентификације физичког лица, Управа царина од података о личности прикупља и обрађује име и презиме, адресу и ЈМБГ.

У зависности од врсте царинског поступка и процедуре, Управа царина може прикупљати и обрађивати и друге податке о личности: фотографију, е-маил, број телефона, занимање као и друге потребне податке.

Царински службеник је дужан да физичко лице обавести о сврси прикупљања и обраде података о личности у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 55.

Управа царина своди прикупљање и обраду података о личности на меру и у сврху која је неопходна ради обављања послова из своје надлежности и спровођења царинских поступака и процедура и врши следеће радње обраде: прикупљање, бележење, копирање, преношење, претраживање, прослеђивање, разврставање, обједињавање, коришћење, стављање на увид, мењање, снимање, као и спровођење других радњи у вези са наведеним подацима.

Размењивање и уступање података о личности другим државним органима, организацијама, носиоцима јавних овлашћења и страним царинским администрацијама и међународним организацијама обавља се у складу са законом, закљученим уговорима и споразумима.

Члан 56.

Подаци о личности садржани у папирној документацији чувају се у складу са прописима којима се уређује канцеларијско пословање и заштићени су од неовлашћеног приступа и коришћења података.

Подаци о личности садржани у електронској форми чувају се у складу са прописима којима се уређује канцеларијско пословање на заштићеним носачима података којима царински службеник приступа пријавом у информациони систем својим корисничким именом и лозинком.

У циљу заштите података о личности, Управа царина је дужна да обезбеди неопходне техничке, организационе и кадровске услове како би се подаци о личности заштитили од уништења, губитка неовлашћеног приступа, обраде, откривања и злоупотребе.

Члан 57.

Управа царина води евиденцију података о личности и о другим подацима који се прикупљају и обједињују у вези са обављањем њених послова, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, другим законима којима је уређена заштита, прикупљање и чување података о личности и података о привредним активностима.

Управа царина, ради обављања послова царинске службе, води евиденције које прикупљају, користе и одржавају царински службеници, и то:

- 1) евиденцију царинских декларација;
- 2) евиденцију повластица;
- 3) евиденцију робе под царинским надзором;
- 4) евиденцију о обрачуну, наплати и принудној наплати царинског дуга;
- 5) евиденцију поднетих средстава обезбеђења царинског дуга;
- 6) евиденцију о царинским заступницима;
- 7) друге евиденције.

Члан 58.

Тајност података и начин њиховог коришћења одређује директор у складу са законом који регулише тајност података и другим прописима.

Подаци из евиденције коју води и користи Управа царина чувају се у роковима предвиђеним прописима.

VI. ПРАВА, ДУЖНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ ЦАРИНСКИХ СЛУЖБЕНИКА **Пријем у царинску службу и попуњавање слободних радних места**

Члан 59.

У Управу царина, као царински службеник може да се запосли лице које, поред услова утврђених за пријем државних службеника и намештеника, испуњава следеће услове:

- 1) да није осуђивано за кривично дело на казну затвора (условно или безусловно) од најмање три месеца, нити је осуђивано за кажњиво дело које га чини неподобним за обављање послова у Управи царина;
- 2) да испуњава опште и посебне здравствене и психофизичке услове за вршење послова радног места;
- 3) да се против лица не води кривични поступак за кривично дело које се гони по службеној дужности,
- 4) и друге услове одређене актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи царина.

Члан 60.

Уколико се пријем царинских службеника у радни однос на неодређено време у Управу царина спроводи путем јавног конкурса, јавни конкурс расписује Централа Управе царина.

Јавни конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор, односно управник царинарнице за попуњавање радних места у царинарници, тако да један њен члан обавезно буде државни службеник из организационе јединице надлежне за управљање људским ресурсима у Централни Управе царина, односно царинарници. По потреби, као и у случају да постоје финансијске и просторно-организационе могућности, као члан конкурсне комисије може бити именован и државни службеник из Службе за управљање кадровима. Конкурсна комисија има председника и два члана који, по потреби, могу имати заменике.

Конкурсна комисија саставља листу кандидата који испуњавају услове конкурса и међу њима спроводи изборни поступак. Поступак избора кандидата спроводи се на основу писменог испита и разговора или само на основу разговора у зависности од посебних захтева радног места које треба попунити, а који су наведени у јавном конкурсном.

Звања царинских службеника

Члан 61.

Радна места царинских службеника разврставају се у царинска звања у зависности од сложености послова, овлашћења и одговорности.

Звања царинских службеника који обављају повезане послове са пословима царинске службе, и то послове учешћа у припреми, праћења и анализе примене царинских и других прописа из делокруга Управе царина, међународне царинске сарадње, царинско-управног и царинско-прекршајног поступка, организације и управљања људским ресурсима, стручног образовања, правне, финансијске, инвестиционе, информатичке, статистичке и евиденционе послове су: виши царински саветник, самостални царински саветник, царински саветник, млађи царински саветник, царински сарадник, млађи царински сарадник, царински референт и млађи царински референт.

Звања царинских службеника који обављају послове царинске службе, и то послове контроле примене царинских прописа, накнадне контроле, контроле порекла робе, контроле рада унутрашњих јединица и царинских службеника, контролу царинско-робне документације и царињење робе, преглед робе у поступку царињења, царинског надзора над робом и царинске контроле путника, превозних средстава и робе у међународном путничком промету су: виши царински инспектор, самостални царински инспектор, царински инспектор и млађи царински инспектор, царински прегледач и млађи царински прегледач, царински надзорник и млађи царински надзорник.

Члан 62.

У звању вишег царинског саветника и вишег царинског инспектора обављају се најсложенији послови царинске службе и са њима повезани послови који знатно утичу на постизање резултата у некој области из делокруга Управе царина, који захтевају стваралачке способности, предузимљивост и висок степен стручности, самосталности и искуства. За рад на пословима у звању вишег царинског саветника и вишег царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање седам година радног искуства у струци.

У звању самосталног царинског саветника и самосталног царинског инспектора обављају се сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који захтевају посебно специјалистичко знање и искуство, аналитичке способности, самосталан рад без надзора претпостављеног и доношење одлука у сложеним случајевима уз само општа усмерења и упутства претпостављеног. За рад на пословима у звању самосталног царинског саветника и самосталног царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање пет година радног искуства у струци.

У звању царинског саветника и царинског инспектора обављају се сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који захтевају способност да се проблеми решавају без појединачних упутстава, углавном су прецизно одређени и подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника са јасним оквиром самосталног деловања, уз повремени надзор претпостављеног и обраћање само када је проблем сложен и захтева додатно знање и искуство. За рад на пословима у звању царинског саветника и царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године

или специјалистичким студијама на факултету и најмање три године радног искуства у струци.

У звању млађег царинског саветника и млађег царинског инспектора обављају се сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника унутар прецизно одређеног оквира деловања, уз редован надзор претпостављеног и доношење одлука на основу постојеће праксе или општих или појединачних упутстава претпостављеног. За рад на пословима у звању млађег царинског саветника и млађег царинског инспектора царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и завршен приправнички стаж или најмање 5 година радног стажа у државним органима.

Члан 63.

У звању царинског сарадника и царинског прегледача обављају се мање сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који обухватају ограничен круг међусобно повезаних различитих задатака и захтевају способност самосталне примене утврђених метода рада, поступака или стручних техника унутар прецизно одређеног оквира деловања, уз општа усмерења и упутства и повремени надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању царинског сарадника и царинског прегледача царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године и најмање три године радног искуства у струци.

У звању млађег царинског сарадника и млађег царинског прегледача обављају се мање сложени послови царинске службе и са њима повезани послови који су прецизно одређени и подразумевају примену утврђених метода рада, поступака или стручних техника уз способност решавања рутинских проблема, уз општа и појединачна упутства и редован надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању млађег царинског сарадника и млађег царинског прегледача царински службеник мора да има стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању до три године и завршен приправнички стаж или најмање 5 година радног стажа у државним органима.

Члан 64.

У звању царинског референта и царинског надзорника обављају се стручно-оперативни, административни и технички и други претежно рутински послови царинске службе и са њима повезани послови који обухватају широк круг задатака и захтевају познавање и примену једноставнијих метода рада или поступака, а раде се самостално и уз повремени надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању царинског референта и царинског надзорника царински службеник мора да има завршену средњу школу и најмање две године радног искуства у струци.

У звању млађег царинског референта и млађег царинског надзорника обављају се стручно-оперативни, административни и технички и други рутински послови царинске службе и са њима повезани послови са ограниченим кругом сличних задатака који захтевају познавање и примену једноставнијих метода рада или поступака, уз повремени надзор претпостављеног. За рад на пословима у звању млађег царинског референта и млађег царинског надзорника царински службеник мора да има завршену средњу школу и шест месеци радног искуства у струци, односно завршен приправнички стаж.

Члан 65.

Царинска звања уподобљавају се звањима државних службеника:

- виши царински саветник и виши царински инспектор звању виши саветник,
- самостални царински саветник и самостални царински инспектор звању самостални саветник,
- царински саветник и царински инспектор звању саветник,
- млађи царински саветник и млађи царински инспектор звању млађи саветник,
- царински сарадник и царински прегледач звању сарадник,
- млађи царински сарадник и млађи царински прегледач звању млађи сарадник,
- царински референт и царински надзорник звању референт,
- млађи царински референт и млађи царински надзорник звању млађи референт.

Дужности царинских службеника

Члан 66.

Лице које се први пут прима у Управу царина, полаже и потписује заклетву следеће садржине:

„Заклињем се да ћу поштовати Устав Републике Србије и законе, да ћу савесно и одговорно обављати послове царинског службеника/намештеника и да ћу градити и чувати углед Управе царина.”

Потписана заклетва чува се у персоналном досијеу царинског службеника.

Сукоб интереса

Члан 67.

Царински службеник не сме да прими поклон у вези са вршењем послова царинске службе, без обзира на његову вредност, изузев поклона у виду рекламног материјала мање вредности, нити било какву услугу или другу корист за себе или друга лица.

Царински службеник не сме да користи рад у Управи царина да би утицао на остваривање својих права или права са њиме повезаних лица.

На одређивање круга повезаних лица и на пријем поклона примењују се прописи којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.

Члан 68.

Царински службеник и намештеник, приликом заснивања радног односа, под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, даје Управи царина писану изјаву о свом имовинском стању, имовинском стању чланова своје уже породице, као и писану изјаву да могу да се врше провере у вези приказаног стања.

Царински службеник и намештеник је дужан да пријави сваку промену у смислу става 1. овог члана, и то у року од 30 дана од када је промена настала.

Писана изјава из става 1. и 2. овог члана чува се у персоналном досијеу царинског службеника, у који могу имати увид царински службеници унутрашњих јединица за људске ресурсе и за унутрашњу контролу, ради провере могућих злоупотреба почињених од стране царинског службеника.

Члановима уже породице, у смислу одредбе овог члана сматрају се брачни и ванбрачни друг, деца (брачна, ванбрачна, усвојена и на издржавању), родитељи царинског службеника, као и родитељи брачног друга, ако их царински службеник издржава или са њима живи у заједничком домаћинству.

Члан 69.

Царински службеник не сме да се бави предузетништвом нити да обавља други плаћени или неплаћени посао који је забрањен посебним законом или другим прописом, који ствара могућност сукоба интереса или утиче на непристрасност рада царинског службеника, или је у вези са његовим послом у Управи царина или са радом Управе царина.

У царинској служби не може да на пословима царинског службеника ради лице чији је члан уже породице, дефинисан у члану 68. став 4. овог закона, власник или сувласник привредног субјекта, чија је делатност спојива или у вези са радом Управе царина.

Послове и делатности из ст. 1. и 2. овог члана ближе одређује министар.

Царински службеник је дужан да да писану изјаву о чињеницама из ст. 1. и 2. овог члана и да пријави сваку промену, у року од 30 дана од дана настале промене.

Царински службеник је дужан да, пре преузимања плаћеног или неплаћеног посла који нису прописани као послови које не може да обавља, прибави претходну сагласност директора.

Изјава из става 4. овог члана чува се у персоналном досијеу царинског службеника, у који могу имати увид царински службеници унутрашњих јединица за људске ресурсе и за унутрашњу контролу, ради провере могућих злоупотреба почињених од стране царинског службеника.

Члан 70.

Царински службеник и намештеник дужан је да се ван радног времена понаша на начин којим се чува углед и достојанство царинске службе.

Члан 71.

Ако царински службеник спроводи царински поступак у коме је учесник лице које је са њим у сродству (крвном сродству у правој линији без ограничења, у побочној закључно до четвртог степена или у тазбинском сродству закључно до другог степена сродства), или у односу старатеља, усвојитеља, усвојеника или хранитеља, или у коме је учесник предузеће чији је власник или сувласник са њим у истакнутом односу сродства, у односу старатеља, усвојитеља, усвојеника или хранитеља, одмах ће о томе обавестити свог непосредног руководиоца.

Царински службеник, у случајевима из става 1. овог члана, одмах ће се изузети из царинског поступка у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Члан 72.

Царински службеници не смеју да користе податке, сазнања и обавештења које имају или су им доступне приликом обављања послова службе, у неслужбене сврхе.

Царински службеници не смеју да користе нити да дају обавештења, податке или сазнања за остваривање било какве имовинске или друге користи за себе или за друго лице.

Дужност заштите службене и друге тајне траје и после престанка радног односа у служби у складу са законом.

Члан 73.

Царински службеници, запослени у одређеним организационим јединицама унутар Управе царина, због потребе обављања послова из делокруга тих јединица, природе посла и уколико потребе царинске службе то налажу, обављају:

- 1) рад у сменама;
- 2) рад суботом, недељом, празницима и другим нерадним данима;
- 3) рад дужи од пуног радног времена – прековремени рад;
- 4) поподневни и ноћни рад;
- 5) рад у турнусима.

Рад у сменама и турнусима укључује обављање послова и задатака суботом и недељом, празницима и другим нерадним данима, као и рад у поподневним и ноћним сатима, са прерасподелом у оквиру одређеног редовног месечног односно годишњег распореда радног времена.

Радом у турнусима сматра се рад који се обавља у сменама од 12 сати, односно 12 сати рада у дневној смени, након чега следи 24 сата одмора, затим 12 сати рада у ноћној смени након чега следи 48 сати одмора.

Члан 74.

Сагласно одлуци директора Управе царина царински службеници и намештеници дужни су да буду доступни (у приправности за рад на свом радном месту), ван радног времена ради извршавања неког посла свог радног места.

Кодекс понашања царинских службеника

Члан 75.

Кодексом понашања царинских службеника утврђују се општа правила понашања царинских службеника приликом обављања послова у Управи царина и ван ње, као и понашање царинских службеника у току и ван радног времена. Кодексом понашања утврђује се понашање царинских службеника према јавности, колегама, руководиоцима и службеницима којима руководе, као и другим државним службеницима. Кодекс понашања, на предлог директора Управе царина, доноси министар.

Премештај царинских службеника и намештеника

Члан 76.

Царински службеник и намештеник може бити трајно или привремено премештен због потреба службе, у исту или другу унутрашњу јединицу, у истом или другом месту рада на друго радно место у истом, непосредно вишем или непосредно нижем звању.

Поред случајева уређених прописима о радним односима у државним органима, царински службеник може бити трајно премештен на друго радно место у непосредно нижем звању уколико се у поступку ванредне провере стручних знања и способности утврди да не може да одговори захтевима радног места разврстаног у звање у које је разврстано радно место на које је распоређен. Поступак ванредне провере стручних знања покрене директор Управе царина на предлог непосредног руководиоца царинског службеника или царинског службеника који је непосредно претпостављен руководиоцу царинског службеника. Начин спровођења поступка ближе уређује министар.

Царинском службенику који је привремено премештен на радно место чији се послови обављају у нижем звању, одређује се коефицијент који је имао до премештаја, осим у случају ако привременим премештајем престаје да руководи унутрашњом јединицом, када се коефицијент смањује за два платна разреда.

Члан 77.

Директор може, на захтев царинског службеника и намештеника, да одобри његов сталан или привремени премештај, имајући у виду потребе Управе царина и личне разлоге царинског службеника.

Члан 78.

Поред случајева привременог премештаја државних службеника у истом државном органу уређених прописима о радним односима у државним органима, царински службеник у изузетним случајевима, иако не испуњава услове у погледу радног искуства прописане за то радно место, уколико је потребно да се радно место хитно попуни, може бити премештен на радно место у вишем звању, у трајању до 12 месеци, уколико испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, као и поседује знања и способности за обављање послова тог радног места.

Царински службеник који је привремено премештен у складу са ставом 1. овог члана, стиче сва права радног места на које је привремено премештен, док премештај траје.

Плате, накнаде, награде и друга примања

Члан 79.

Царински службеници који обављају послове сузбијања кријумчарења, унутрашње контроле и послове царинског надзора и прегледа робе и путника на граничним прелазима, због обављања послова у посебним условима рада који су ризични по живот и здравље, као и због тежине и природе послова који нису посебно вредновани кроз разврставање радних места у посебна звања, имају право на увећање коефицијента утврђеног у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника за највише 20 одсто.

Процент увећања прописује министар на предлог директора.

Царинска признања и награде

Члан 80.

За вишегодишњи стручни рад оцењен највишим оценама, посебан допринос унапређењу рада или јачању угледа царинске службе, креативни рад, иновације или други вид стваралаштва који је у знатној мери допринео резултатима рада царинске службе, царинским службеницима могу се доделити признања и новчане награде.

Признања и награде из става 1. овог члана додељују се на Дан царинске службе.

Поступак доделе признања и новчаних награда, критеријуме за доделу и висину новчаних награда, прописује Влада на предлог министра.

Члан 81.

Царински службеник може бити посебно награђен по основу натпросечног резултата рада у откривању случајева повреда царинских и других прописа (откривање покушаја кријумчарења веће количине наркотика, оружја, опасних материја, девизних средстава, људи, заштићених биљних и животињских врста и сл.). Висина новчаних награда за једног царинског службеника у току године може се одредити највише до износа три просечне нето зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике.

Одлуку о посебној награди доноси директор.

Посебан стручни испит за царинског службеника

Члан 82.

Царински службеник, поред државног стручног испита, мора да има положен посебан стручни испит за царинског службеника.

Министар ближе уређује програм и начин полагања посебног стручног испита за царинског службеника.

Рок за полагање посебног стручног испита за царинског службеника

Члан 83.

Царински службеник има обавезу да положи посебан стручни испит за царинског службеника у року од две године од дана заснивања радног односа, односно од дана распоређивања на радно место царинског службеника.

Евиденција о положеним испитима

Члан 84.

Управа царина води Евиденцију о полагању посебног стручног испита за царинског службеника, која садржи: име и презиме кандидата, јединствени матични број грађана, назив завршене средње школе и образовни профил кандидата, односно назив високошколске установе, стечено високо образовање и стручни назив, датум полагања испита, податке о општем успеху на испиту и број и датум издатог уверења о положеном посебном стручном испиту за царинског службеника.

Министар ближе уређује начин уписа и вођења евиденције из става 1. овог члана.

Стручно усавршавање царинских службеника

Члан 85.

Стручно усавршавање царинских службеника остварује су у складу са законом који уређује права и дужности државних службеника.

Посебни програми обуке царинских службеника

Члан 86.

Посебне програме обуке царинских службеника спроводи организациона јединица Управе царина надлежна за припрему, развој и спровођење посебних програма стручног усавршавања – Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника Управе царина.

Управа царина може одлучити да посебни програм обуке спроведе и у складу са посебним законом.

Царински службеник који учествује у посебном програму обуке који спроводи Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника Управе царина, остварује право на смештај и исхрану у интернату Управе царина.

Провера знања стеченог на стручном усавршавању

Члан 87.

Центар за стручно оспособљавање и усавршавање царинских службеника Управе царина спроводи проверу знања царинских службеника стеченог на стручном усавршавању из члана 86. овог закона.

Директор доноси програм и начин провере знања из става 1. овог члана.

Кадровска евиденција

Члан 88.

Управа царина води евиденцију о личним и професионалним подацима царинских службеника и намештеника. Евиденција о подацима може да се води и у електронској форми и чува се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Персонални досије царинског службеника и намештеника је поверљив. Царински службеник и намештеник има право увида у свој персонални досије. Приступ персоналном досијеу је ограничен и податке које садржи, могу користити царински службеници унутрашњих јединица за људске ресурсе и унутрашњу контролу у свом раду, као и непосредни руководиоци. Подаци који се налазе у досијеу могу се дати суду на његов захтев.

Дисциплинска одговорност царинских службеника

Члан 89.

Царински службеник који не извршава дужности из радног односа или несавесно обавља поверене послове и радне задатке, односно ако се не придржава закона и других прописа или Кодекса понашања царинских службеника, чини повреду службене дужности.

Царински службеник дисциплински је одговоран за повреде службене дужности, које могу бити лакше и теже.

Члан 90.

Одговорност за кривично дело или прекршај не искључује дисциплинску одговорност.

Царински службеник може бити дисциплински кажњен уколико је радњом извршења која је била предмет кривичног, односно прекршајног поступка, учинио повреду службене дужности, и поред тога што је оптужба одбијена, или је ослобођен кривичне, односно прекршајне одговорности.

Ако је кривични поступак покренут због исте радње извршења, дисциплински поступак се може прекинути до окончања кривичног поступка.

Члан 91.

Лакшом повредом службене дужности, поред оних утврђених законом који уређује радне односе у државним органима, сматра се и повреда правила понашања прописана Кодексом понашања царинских службеника, која није обухваћена неком од тежих повреда службених дужности утврђених овим законом.

Члан 92.

Теже повреде службених дужности, поред оних утврђених законом који уређује радне односе у државним органима, су и:

- 1) незаконит рад или пропуштање радњи за које је царински службеник овлашћен ради спречавања незаконитости или штете или прекорачење овлашћења свог радног места, односно примена овлашћења у сврхе за које није намењена;
- 2) уписивање неисправних или неистинитих података у службене исправе, књиге или списка, односно употреба или овера такве службене исправе, књиге или списка као да су истините или уништење истих или подношење лажног обрачуна, односно довођење у заблуду надлежног органа да треба извршити незакониту или неправилну исплату;
- 3) употреба фалсификоване дипломе о завршеној школи и стеченој стручној спреми;
- 4) непредузимање или недовољно предузимање мера заштите на раду;
- 5) одбијање давања података или давање нетачних података уколико је давање тих података прописано Царинским законом, овим законом, другим законима и прописима донетим на основу закона;
- 6) понашање на раду или ван рада које наноси штету угледу царинске службе;
- 7) неношење или непрописно и неуредно ношење службеног одела или службених ознака;
- 8) злоупотреба службене одеће, ознака, оружја или службене легитимације при обављању или у вези са обављањем послова службе, као и ван рада;
- 9) одбијање тестирања на алкохол, односно одбијање стручног прегледа којим се утврђује присутност алкохола или неког другог наркотичког средства у организму, а које умањује способност за рад;
- 10) одбијање здравственог прегледа или неоправдано избегавање прописаног здравственог прегледа;

Дисциплинске мере и казне

Члан 93.

Поред дисциплинских казни за лакше и теже повреде службене дужности утврђених законом који уређује радне односе у државним органима, може се изрећи:

- 1) дисциплинска мера - јавна опомена, за лакшу повреду службене дужности;
- 2) новчана казна у висини од 10% до 30% плате за пуно радно време, исплаћене за месец у коме је новчана казна изречена у трајању до дванаест месеци, за тежу повреду службене дужности.

Јавна опомена извршава се објављивањем коначне одлуке којом је иста изречена на огласним таблама царинарница и огласној табли Централне Управе царина, у трајању од 30 дана.

Царинском службенику коме је изречена дисциплинска казна престанка радног односа, радни однос престаје даном уручења коначног решења којим је дисциплинска казна изречена, односно даном коначности предметног решења, уколико жалба није изјављена.

Дисциплински поступак због лакше повреде службене дужности

Члан 94.

Дисциплински поступак због лакше повреде службене дужности, на предлог непосредног руководиоца, покреће, води и о дисциплинској одговорности у виду решења одлучује

директор Управе царина за царинске службенике у Централи Управе царина, односно управник царинарнице за царинске службенике у царинарници.

Директор Управе царина, односно управник царинарнице може одредити царинског службеника са завршеним Правним факултетом да спроведе одређене радње које су од значаја за покретање и вођење дисциплинског поступка, утврђивање дисциплинске одговорности за лакшу повреду службене дужности и изрицање дисциплинске мере, односно казне.

Дисциплински поступак због теже повреде службене дужности

Члан 95.

Дисциплински поступак због теже повреде службене дужности покрећу помоћник директора сектора, руководилац организационе јединице ван сектора и управник царинарнице против царинских службеника распоређених у организационим јединицама којима руководе, док дисциплински поступак против руководица организационих јединица ван сектора и управника царинарнице покреће помоћник директора-координатор.

Дисциплински поступак може покренути и начелник Одељења за унутрашњу контролу у случајевима које, на предлог директора, ближе утврђује министар у акту којим се уређује начин спровођења дисциплинског поступка.

У сваком случају, дисциплински поступак за тежу повреду службене дужности може покренути и директор Управе царина.

Члан 96.

Дисциплински поступак због теже повреде службене дужности води и директору подноси предлог одлуке о одговорности дисциплинска комисија Управе царина (у даљем тексту: дисциплинска комисија), састављена у већу од три члана (председник и два члана).

Коначну одлуку о одговорности у дисциплинском поступку доноси директор у виду решења, којим се царински службеник ослобађа од одговорности или оглашава кривим и изриче му се дисциплинска казна.

У случају постојања разлога за обуставу поступка, директор, на предлог дисциплинске комисије, доноси решење којим се дисциплински поступак обуставља.

Дисциплинска комисија није везана за правну квалификацију повреде службене дужности назначену у акту о покретању дисциплинског поступка.

Члан 97.

Начин спровођења дисциплинског поступка због лакше и теже повреде службене дужности, састав, избор и број чланова дисциплинске комисије, избор већа дисциплинске комисије, као и поступак утврђивања присутности алкохола или неког другог наркотичког средства у организму, а које умањује способност за рад, на предлог директора, ближе уређује министар.

Члан 98.

Застарелост за покретање и вођење дисциплинског поступка наступа протеком рокова прописаних законом који уређује радне односе у државним органима.

Застарелост дисциплинског поступка не тече док дисциплински поступак није могуће покренути или водити због одсуства царинског службеника (боловање, годишњи одмор и други разлози одсуствовања са рада) или из других оправданих разлога.

Застарелост дисциплинског поступка не тече и за време док траје судски спор чији је предмет испитивање правилности дисциплинске одлуке.

Члан 99.

Дисциплинска мера, односно казна, изречена коначним решењем уписује се у одговарајућу евиденцију.

Дисциплинска мера, односно казна, брише се из евиденције ако царинском службенику не буде изречена нова дисциплинска мера, односно казна, у наредне две године од изречене дисциплинске мере, односно казне, за лакшу повреду службене дужности, или у наредне четири године од изречене дисциплинске казне за тежу повреду службене дужности.

О раније изреченим дисциплинским мерама, односно казнама, дисциплинска комисија води рачуна само ако у време спровођења поступка нису брисане из евиденције.

Члан 100.

Царински службеник коме је одређен притвор привремено је удаљен са рада од првог дана притвора, док притвор траје.

Царински службеник може бити привремено удаљен са рада:

- 1) ако је против њега покренут кривични поступак због кривичног дела учињеног на раду или у вези са радом.
- 2) ако је против њега покренут дисциплински поступак због теже повреде службене дужности, а његово остајање на раду би могло да штети интересима Управе царина.

Привремено удаљење са рада може да траје до окончања кривичног поступка, односно до окончања дисциплинског поступка.

Члан 101.

Царинском службенику који је привремено удаљен са рада одузима се службена легитимација, службена значка, оружје и друга опрема и ствари са којима је био задужен.

Царински службеник који је привремено удаљен са рада не сме да носи службено одело.

Члан 102.

Царински службеник за време док је био привремено удаљен са рада има право на разлику између исплаћене накнаде плате и пуног износа основне плате:

- 1) ако је ослобођен од одговорности у правоснажно окончаном дисциплинском поступку или је поступак обустављен због одустанка подносиоца дисциплинског захтева или је захтев за покретање дисциплинског поступка одбијен;
- 2) ако је у правоснажно окончаном кривичном поступку ослобођен од оптужбе или оптужба буде одбијена, али не због ненадлежности или је кривични поступак против њега обустављен правоснажном одлуком, али не ако је склопљен споразум о одлагању кривичног гоњења.

ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА

Отказ који даје послодавац

Члан 103.

Поред случајева предвиђених другим прописима који регулишу права запослених у државном органу, директор отказује радни однос царинском службенику и:

- 1) ако је правоснажно осуђен за кривично дело учињено на раду или у вези са радом у царинској служби на казну затвора, или му је изречена условна осуда на казну затвора од најмање три месеца без обзира на период проверавања,
- 2) ако је правоснажно осуђен за кривично дело које га чини неподобним за обављање послова у Управи царина на казну затвора од најмање три месеца, или му је изречена условна осуда на казну затвора од најмање шест месеци без обзира на период проверавања,
- 3) ако се утврди да су подаци о испуњењу услова за пријем у царинску службу из члана 59. овог закона лажни;
- 4) ако се сазна да је поступао супротно одредбама члана 68. став 1. и 2. и 69. став 1. и 2. овог закона;
- 5) ако не положи царински стручни испит у року који је предвиђен овим законом.

Радни однос престаје кад решење о отказу постане коначно.

Престанак радног односа по сили закона

Члан 104.

Царинском службенику престаје радни однос по сили закона из разлога за престанак радног односа по сили закона предвиђених законом који уређује радне односе у државним органима, као и из разлога утврђених општим прописима о раду, којима се уређује престанак радног односа независно од воље запосленог и воље послодавца.

Посебне одредбе о намештеницима

Члан 105.

Пријем намештеника у радни однос Управу царина врши се непосредно или посредно преко службе за запошљавање.

У погледу услова за пријем у радни однос намештеника у Управу царина, примењују се одредбе овог закона којима су прописани услови за пријем царинских службеника.

Средства за рад Управе царина

Члан 106.

Средства за рад царинске службе обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Распоред средства одобрених за финансирање рада царинске службе врши се према предрачуну унутрашњих јединица, односно Финансијском плану расхода, који доноси директор.

Члан 107.

Управа царина је дужна да извршава своје обавезе у складу са прописима који уређују спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду лица која учествују у радном процесу, као и лица која се затекну у радној околини, како би се спречиле повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом.

Царински службеници који прегледају превозна средства, царинску и другу робу у царинским и другим складиштима, царински службеници који обављају стручне и помоћне послове у царинској лабораторији, имају право на радну одећу и друга заштитна средства (маске, рукавице, специјална одећа и др.)

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 108.

Царински службеници који на дан ступања на снагу овог закона немају положен посебан стручни испит за царинског службеника, дужни су да исти положи у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 109.

Поступци одлучивања о правима, обавезама и одговорностима царинских службеника, започети пре ступања на снагу овог закона, окончаће се применом прописа који су важили пре ступања на снагу овог закона.

Члан 110.

Подзаконски акти за извршавање овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења и ступања на снагу подзаконских аката из става 1. овог члана, примењиваће се подзаконски акти донети на основу Царинског закона („Службени гласник РС” бр. 73/03, 61/05, 85/05/-др. закон, 62/06-др. закон, 9/10-одлука УС и 18/10-др.закон) ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 111.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе чл. 252-329. Царинског закона

(„Службени гласник РС” бр. 73/03, 61/05, 85/05/-др. закон, 62/06-др. закон, 9/10-одлука УС и 18/10-др.закон).

Члан 112.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.